

verwezen dat niets had kunnen beloven aangezien Engeland nog met Zweden aan het onderhandelen was over grote leveranties. Bouwmaterialen waren, aldus het verslag van de vergadering¹, '*very hard to obtain in the United States or the United Kingdom*'. Wat textielgoederen, huiden en leer betrof, werd genoteerd: '*The position is most difficult*.' Fietsbanden had men evenmin ter beschikking kunnen stellen, maar Engeland had drie ton natuurlijke rubber kunnen leveren; daarmee had men weinig kunnen doen, want het canvas ontbrak. Enzovoort, enzovoort.

Deze momentopname aan de vooravond van de bevrijding van het Westen onderstreept opnieuw dat de aanvoer in het bevrijde Zuiden hoogstens in de eerste levensbehoeften had kunnen voorzien. Teneinde het economisch herstel te bevorderen waren door het College van algemene commissarissen onder het *Norr* ressorterende inkoopbureaus opgericht in Brussel en Parijs maar deze hadden vóór mei '45 nog maar weinig kunnen inkopen. Voorzover van buiten af aanvulling nodig was op hetgeen *Shaef* ter beschikking stelde, kwam dat in hoofdzaak uit Engeland door de zorgen van het *Norr*, zulks met grote moeilijkheden op transportgebied. Afgezonden goederen bleven vaak lang in aanvoerhavens als Antwerpen en Ostende liggen, waar diefstal veelvuldig voorkwam.

Op het gebied van de verkoop aan het publiek moest het Militair Gezag op bepaalde sectoren nieuwe oplossingen bedenken. Stelde men het weinige dat werd aangevoerd, aan een of twee detaillisten ter beschikking, dan zouden deze in hoge mate bevoordeeld worden boven hun concurrenten. Het Militair Gezag richtte in zulke gevallen liever een centraal verkooppunt in; de winst werd dan onder de detaillisten verdeeld op basis van hun omzetten tijdens de bezettingsjaren.

★

Uit het voorafgaande bleek dat, zolang de oorlog met Duitsland nog gaande was, aan herstel van de oorlogsschade niet te denken viel. Daarop was één uitzondering: Walcheren; uitzondering dan in zoverre dat, hoewel beseft werd dat in de winter '44-'45 niets kon worden gedaan aan het dichten van de vier enorme bressen die in de dijken waren

¹ Exemplaar in MG, Staf, Sectie VI, archief J. C. A. Faure, 14.